

(ג.ג.)

אמר ר' יוסי מימי לא קריתו לאשתי אשתי וכו' אלא לאשתי ביתי כו'. יעוין במהר"מ שיף שכתב דלכן ר' יוסי הוא שלא קראה אשתי לפי שהיה לו אשה רעה כמש"א בבראשית רבא פ"ז אעשה לו עזר כנגדו, זכה עזר כאשתו של חבינאה (ע' ויקרא רבא פכ"א), לא זכה כאשתו של ר' יוסי עכ"ד המהר"מ שיף, ויש להוסיף ממדרש רבא בראשית פמ"ח אתתיה דר' יוסי הות מכתשא עם אמתיה כו', אם אמאס משפט עבדי (ור' יוסי לשיטתו מברכות ט"ז ב אם עבד כשר הוא אומרים עליו הוי איש טוב ונאמן ונהנה מיגיעו), וכן בויקרא רבא פל"ד ר' יוסי הגלילי הות ליה איתת בישא והות מבזיא ליה קדם תלמידוי כו', ובירושלמי כתובות פ"א ה"ג שגירש אותה (אולם מה שהביא הש"ך ביו"ד סי' רמ"ז סק"א לראיה ממה שפרנס אותה אחר שלוחיה על שם ומבשרך אל תתעלם אצל אשה מגורשת צע"ג דבאשתו של ר' יוסי ביחוד מתאים לשון "ומבשרך אל תתעלם" דמפורש בבראשית רבה שם שהיתה בת אחותו אבל לדעלמא לא משמע) אולם לאמתת הענין מפליאים דברי מהר"מ שיף אלו, דהנה בעל המאמר דהכא שקרא ר' יוסי לאשתו ביתו הוא ר' יוסי בן חלפתא כמפורש במדרש רות רבה פר' וימת אלימלך, והעובדא דמייתי מבראשית רבא פ"ז וכן בשאר דוכתי שהבאתי איירי בר' יוסי הגלילי, ונראה שלכן ר' יוסי זה קרא לאשתו ביתו יען שנשיו היו יבמות, נשי אחיו שמתו בלי בנים כמבואר בירושלמי יבמות פ"א ה"א, וע' תוס' שם קי"ח ב ד"ה אמר ר' יוסי חמש בעילות בעלתי כו' שאך ביאה ראשונה קיים להקים בית אחיו בישראל לכן כינה אותן כן וזכה כי חמשה ארוזים נטע, כי ינוקא שתלי ארוזא (גטין ג"ז רע"א), ויעוין בבראשית רבא פ' פ"ה שר' יוסי דרך סדין בעל, יתכן שהחמיר על עצמו מטעם זה כיון שבכל פעם היתה כניסת יבמה והיה צריך לברך על ביאת יבמה ע' אהע"ז סי' קס"ז סע' ט' ובתשב"ץ ח"ב סי' מ"ג, ומש"כ בס' מקור הברכה פרק ב.

י.י. 3131-1/11
- הרב האלון הרגלי

דבר עבירה פעם ראשונה ושניה ואינו חוטא שוב אינו חוטא" 44.
וכנראה זהו לדעת רבי שסבר שבשתי פעמים הוי חזקה 45.

אבל לא כן רבי מאיר שסבר כחכמים שבשלש פעמים הוי חזקה 46 וכעדותו: "מימי לא מילאני לבי לעבור על דברי חברי" 47 לפיכך חש לדרוש שם בבי- הכ"נ "תלתא בי שמשי".

ובכן רבי מאיר לשיטתו.

ומה שהתאונן השטן, ש"אפקיה רבי מאיר מביתיה" הוא בית הכנסת שבו מתכנסים לא רק לשפוך שיח לה' אך גם השטן מתחכם להתגבב שמה ולשסות הך בחד ולסבכם בהדי הדדי, ובא על שכרו...

[נב.] הנהו בי תרי דאיגרי בהו שטן דכל בי שמשי הוו קא מינצו בהדי הדדי איקלע ר"מ להתם עכבינהו תלתא בי שימשי עד דעבד להו שלמא.

למה איתגר בהם שטן בליל שבת דוקא ולא בליל אחר? ולמה עכבינהו דוקא תלתא בי שמשי? ולמה לא מסרו לנו חכז"ל את סוד השלום שבו עלה בידו של ר"מ להשלים ביניהם, כדי ש- נדע להשתמש בו לעת מצוא? —

אדם מישראל הטרוד בכל ימות הש- בוע על המחיה ועל הכלכלה אין דעתו נתונה לחשוב על אדות חברו או בעל דבביה אבל בליל שבת כשנפגעים בבית התפלה אזי מתעוררים רגשי הקנאה ו- גצי"אש השנאה שבלבכם מתלהבים ו- אים לידי מריבה.

וכאשר איקלע רבי מאיר לאתרתם וד- רש בביהכ"נ "תילתא שמעתא ותילתא אגדתא ותילתא מתלי" 42 כמו שהיה רגיל לדרוש בבית מדרשו שב"חמתא כל ליל שובא" 43 וכל כך שבה את לב השומעים בנועם דרשותיו עד שגם הי- ריבים שכחו את מחלקותם הישנה גם משום שמצאו שני היריבים ענין משו- תף וגם משום שנוכחו לדעת שאין סיבה לסלע המחלוקת, ולאט לאט נח רוגזם ונתקרבו הלבבות ועשו שלום ביניהם.

ולמה "תלתא בי שימשי" דוקא? — "מי שבאה עבירה לידו ולא עשאה שתים ושלש פעמים מכאן ולהבא מש- מים שומרים אותו בל ילכד באותו חטא". ובלשון חכמים: "כיון שבא לידו

[כאלו עיניו
- הי"ח ע"ס י]